

โครงการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้

หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา พัทลุง และสตูลนั้น ต้องคำนึงถึงบริบทอย่างรอบด้าน กล่าวคือ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ทำให้มีวิถีชีวิตเฉพาะของท้องถิ่นอย่างมาก โรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ และผลประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาอยู่ในระดับพอใช้

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ในฐานะหน่วยงานระดับชาติที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรและสื่อ เพื่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ของเยาวชนในโรงเรียนกลุ่มดังกล่าว จึงริเริ่มดำเนินพัฒนาเพิ่มพูนศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและมั่นใจในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์และพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน

ผลผลิตของโครงการ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา พัทลุง และสตูล จำนวน 60 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาจาก สสวท.

วิธีการดำเนินงาน

1. จัดทำร่างหลักสูตรอบรมครู
2. ประชุมพิจารณาร่างหลักสูตรอบรมครู
3. จัดทำต้นฉบับเอกสารอบรมครู
4. ประชุมเตรียมวิทยากรแกนนำ
5. ประชุมปฏิบัติอบรมครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้
  - สสวท. อบรมครูโดยตรง (2554-2556)
  - สสวท. ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) อบรมครู (2558-2559)
6. สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

ปี	หลักสูตรอบรม	โรงเรียน	จำนวน (รร.)	ผู้เข้าอบรม (คน)
2554	วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ป.1 ป.4 ม.1)	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่สอนสายสามัญ 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา และสตูล)	50	178
	- คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา วันที่ 30 เมษายน - 4 พฤษภาคม 2554 ณ โรงแรมวินเซอร์ สวีทส์ สุขุมวิท 20 กรุงเทพฯ จำนวน 42 คน	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ สอนสายสามัญ 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้		
	- คณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วันที่ 27-31 มีนาคม 2554 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา สุขุมวิท 5 กรุงเทพฯ จำนวน 53 คน	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ สอนสายสามัญ 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้		
	- วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา วันที่ 9-13 พฤษภาคม 2554 ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา จ.ตรัง จำนวน 29 คน	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ สอนสายสามัญ 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้		
	- วิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วันที่ 28 มีนาคม - 1 เมษายน 2554 ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา จ.ตรัง จำนวน 54 คน	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ สอนสายสามัญ 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้		
2555	หลักสูตรอบรมครูวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลาง ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ป.2 ป.5 ม.2) - หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา (ป.2 ป.5) วันที่ 30 เมษายน - 4 พฤษภาคม 2555 มีครูผ่านการอบรม จำนวน 43 คน	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา สตูล และพัทลุง)	60	224

ปี	หลักสูตรอบรม	โรงเรียน	จำนวน (รร.)	ผู้เข้า อบรม (คน)
	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.2) วันที่ 30 เมษายน – 4 พฤษภาคม 2555 มีครูผ่านการอบรม จำนวน 65 คน - หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา (ป.2 ป.5) วันที่ 8 – 12 พฤษภาคม 2555 มีครูผ่านการอบรม จำนวน 49 คน - หลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.2) วันที่ 30 เมษายน – 4 พฤษภาคม 2555 มีครูผ่านการอบรม จำนวน 67 คน 			
2556	<p>หลักสูตรอบรมครุวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ป.3 ป.6 ม.3) พัฒนาครุวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วันที่ 22-26 เม.ย.56</p> <p>ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา จ.ตรัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครุวิทยาศาสตร์ประถม จำนวน 46 คน - ครุวิทยาศาสตร์มัธยม จำนวน 61 คน - ครูคณิตศาสตร์ประถม จำนวน 48 คน - ครูคณิตศาสตร์มัธยม จำนวน 68 คน 	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา สตูล และพัทลุง)	60	223
2558	<p>สะเต็มศึกษา ระดับประถมศึกษา ช่วงชั้น 1 วันที่ 14-16 ธันวาคม 2558</p> <p>ณ ชลพฤกษ์รีสอร์ท จ.นครนายก</p>	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	60	8
2559	<p>สะเต็มศึกษา ช่วงชั้น 2 วันที่ 7-8 มกราคม 2559</p> <p>ณ ภูเขางามรีสอร์ท จ.นครนายก</p>	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	60	18

ปี	หลักสูตรอบรม	โรงเรียน	จำนวน (ร.)	ผู้เข้าอบรม (คน)
	สะเต็มศึกษา ช่วงชั้น 3 รุ่น1 วันที่ 14-16 มกราคม 2559 ณ ชลพฤกษ์รีสอร์ท จ.นครนายก	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	60	15
	สะเต็มศึกษา ช่วงชั้น 3 รุ่น2 วันที่ 1-3 กุมภาพันธ์ 2559 ณ ชลพฤกษ์รีสอร์ท จ.นครนายก	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	60	38
	สะเต็มศึกษา ช่วงชั้น 4 รุ่น1 วันที่ 17-18 มีนาคม 2559 ณ ชลพฤกษ์รีสอร์ท จ.นครนายก	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	60	14
	สะเต็มศึกษา ช่วงชั้น 4 รุ่น2 วันที่ 24-26 มีนาคม 2559 ณ ชลพฤกษ์รีสอร์ท จ.นครนายก	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	60	29
2559	อบรมเชิงปฏิบัติการด้านคอมพิวเตอร์ (โปรแกรม SCRATCH) สำหรับครูผู้นำด้านสะเต็มศึกษา รุ่นที่ 1 วันที่ 27-29 เมษายน 2559 ณ โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	15	15
	อบรมเชิงปฏิบัติการด้านคอมพิวเตอร์ (โปรแกรม SCRATCH) สำหรับครูผู้นำด้านสะเต็มศึกษา รุ่นที่ 2 วันที่ 11-13 พฤษภาคม 2559 ณ โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนสายสามัญ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้	30	30

ข้อเสนอแนะ

- ปัญหาในการติดต่อสื่อสารระหว่าง สสวท. กับโรงเรียน โรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกล และทุรกันดาร ทำให้การติดต่อประสานงานมีความยากลำบาก แก้ปัญหาคือใช้การติดต่อสื่อสารหลายทางคือ หนังสือราชการ โทรศัพท์ไปที่โรงเรียน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรสาร ประสานงานกับทางต้นสังกัดให้แจ้งโรงเรียนส่งครูเข้ารับการอบรม
- โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สารเคมีที่ใช้ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์ไม่เพียงพอ ให้ขอความร่วมมือหน่วยงานภายนอกสนับสนุนโรงเรียน และ สสวท. ได้ให้การสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บางส่วนด้วย
- การเรียนการสอนขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากครูเก่าที่สอบบรรจุได้ลาออก และครูใหม่ที่เพิ่งรับมาต้องเริ่มพัฒนาใหม่ แนวทางพัฒนาครูให้มีความต่อเนื่องสามารถทำได้ดังนี้

- พัฒนาครูโดยการใช้สื่อของ สสวท. ที่ครูสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้ที่ทุกที่เวลา ทั้งในรูปแบบ offline และแบบ Online
  - การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาให้เอาฐานการเรียนรู้ที่โรงเรียนมีอยู่เป็นหลัก โดยสอดแทรกความรู้และกระบวนการเข้าไปในแต่ละฐาน
  - พัฒนาครูควรเพิ่มเติมเรื่องการวัดและประเมินผล และการใช้เทคโนโลยีร่วมสมัย
4. การอบรมโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องคำนึงถึงบริบทอย่างรอบด้าน เช่น เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่
- อาหารในการจัดอบรมต้องเป็นอาหารฮาลาล
  - มีห้องสำหรับการละหมาดให้กับครูผู้เข้ารับการอบรม
  - ในการอบรมหลีกเลี่ยงภาพ สุกร สุนัข

ภาพกิจกรรม

ภาพ: การอบรมครูโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้
 อบรมเชิงปฏิบัติการด้านคอมพิวเตอร์ (โปรแกรม SCRATCH) สำหรับครูผู้นำด้านสะเต็มศึกษา รุ่นที่ 2
 วันที่ 11-13 พฤษภาคม 2559 ณ โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ